HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

וממקום שבאת. כלומר הואיל ומינייהו גמרינן גמורו נמי להא דמה הן צריכות לומר כו' ומדקתני בברייתא מה להלן צריכות שיאמרו כו' שמע מינה בחולה לארץ עסקינן כאביי: **ורב יוסף.** מאי דעתיה: **רישא וסיפא בחולה לארץ.** הכל כשרין להביא את הגט אוקימנא[ו] בחולה לארץ מדקתני סומא וסיפא האשה עצמה כו'[ז] בחולה לארץ דקתני ובלבד שתהא צריכה לומר: **ומציעתא.** אף הנשים כו' מוקי רב יוסף בארץ: **כתב ופס.** צריכה לומר בפני נכתב. ולאביי לא איצטריך למיתני כתב ופס דהכי משמע מה בין פס לדגט לפס דמיתה אלא שהכתב מוכיח עמו: **מכי מטא גט לידה.** במקום שקבלתו במדינת הים: **איגרשה לה.** ואי בעיא למיקליה לגט מגורשת היא ואינה צריכה להביאו בפניו אלא לראיה בעלמא ולמה לה לומר בפני נכתב הא לאו שליח היא: **סוף סוף כי מטיא להפס איגרשה לה.** ע"י קבלה ראשונה דתנאה בעלמא הוה אלא תתגרש עד אותו מקום והרי נתקיים התנאי ואלו שליח היא: **אתנחיה אארעא.** דהויא שליח להולכה עד הפס ובמאי דשקלא ליה תו מארעא הוא דמגרשה: הא דרבא לקמן (עח.): **לא אמר לוט.** דבעינן ונתן[יב]: **וכי מטיא הפס הוי.** את גופיך שליח דידך לקבלה וקבלי מידך: **והא לא חזרה שליחות אצל הבעל.** שליח לא מיקרי אלא המשתלח מזה לזה שראוי לחזור אצל שולחו ולומר עשיתי שליחותך לחברך וזו איננה ראויה לחזור שהרי לא נשתלחה אלא לעצמה ואח"כ נעשית היא בעל המעשה ובטל השליחות קודם שתחזור: **שו.** אינם אחריונים שליח לקבלה דהשתא לא פסק שליחותה מינה וראויה לחזור: **הניחא למ"ד כו'.** לקמן בפרק התקבל (סג:) וטעמייהו מפרשי הכא בסמוך: **טעמא מאי.** תירוצא הוא. טעמא מאי אמרי' אין אשה עושה שליח לקבל גיטה מיד שליח בעלה: **משום זיון דבעל.** דסבור מבזה אותי שאין היא עצמה מקבלתו הלכך לא ניחא ליה שיהא שלוחו מוסר לשלוחה ואי מסר לא הוי גיטא דלאו להכי שדרוהו להאי. דבשלמא מיד הבעל עצמו כיון דאיהו גופיה מסר לשליח אשתו הא קא חזינן דלא קפיד אבל כל כמה דלא חזינן אמרי' קפיד: **הא בעל לא קפיד.** שהרי כן צוה לה: **ומשום תלרה הבאה לאחר מכאן.** דדמיין להדדי שכשזרק גט לאחר חבירו ואחר כך קנתה היא האחר הרי הוא עושה את האחר שליח להוליך והיא כשקנאתו עשאתו שליח לקבלה ואתי לאכשורי מהיא טעמא ושלא כדין הוא דאחר לאו משום שליחות אתרבי אלא משום ידה והיא שעתה דנתינה לאו ידה הוא. שיט"ק. ובענין זה אין האשה מתגרשת כיון שיד האחר באמצע. מוס' הרא"ש. ד. גזירה. מוס' הרא"ש. ה. א"ל לא ידענא לה. רשב"א. ו. ואיהו [ליתביה] ניהלה. רשב"א. ז. דכי אתא אבא בר מניומי ניתביה לי' וליתבי' ניהלה. רש"א. ח. והכא נמי מאי שנא. רשב"א. ט. מאי נפקא לן מינה בהני תרי לישני. מוס' הרא"ש. י. שהיא עושה שליח שלא בפני ב"ד. מוס' הרא"ש. יא. גבי המביא גט ממדה"י וחלה. מוס' הרא"ש. יב. כיון שהיא מקבלתו מיד מידו. מוס' הרא"ש. יג. [ובגרשב"א הר' על מיהוסף ופלינן].

והא לא חזרה שליחות כו'. שליח לא מיקרי אלא המשתלח מזה לזה שראוי לחזור לשולחו לומר עשיתי שליחותך קודם שיעשה שליח לאחריס[א] ובקונטרס לא פירש כן: **חצרה הבאה לאחר מכאן.** פירש בקונט' שנתן הגט בחצר חברו ואין נראה דחצר חברו לא דמי לשליח להולכה[ב] אלא אומר ר"י שנתנו הבעל בחצר של עצמו ומכרו לאחריס והאשה קנאתו מאותו אחר[ג] וא"ת למה לי למינקט משום חצרה הבאה לאחר מכאן הוה ליה למימר[ד] משום שליחות עצמה שהבעל עשה שליח להולכה והאשה תעשה אותו שליח עצמו שליח לקבלה וכי האי גוונא לא מהני משום דלא חזרה שליחות אצל הבעל ואומר ר"י משום דאותו טעם שלא חזרה שליחות אצל הבעל אינו ברור כל כך דאיכא דמספקא ליה לקמן בפרק התקבל (דף סג:) וא"ע דאמאי לא משני הכא כגון דשויה איהי שליח מעיקרא והדר שוי איהו שליח דליכא למיגזר משום חצרה הבאה לאחר מיכן כדאמר בפרק התקבל (שם): **וכי מטית התם שוי שליח להולכה.**

ומ"ת שליח שלא ניתן לגירושין הוא ולא מצי משוי שליח כדאמר בפ' כל הגט (לקמן דף כט:) גבי ההוא דשדר גיטא לדביתהו[ה] ואמר ליה יהביה לאבא בר מניומי[ו] אתא ולא אשכחיה יתיב רבי יצחק ור' חנינא ור' אבהו אמרו ליה מסור מילך קמן[ז] אמר להו יד) רב ספרא והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא[ח] וי"ל דהתם פריך שפיר דכיון שלא ניתן לגירושין אין לו לעשות אלא כמו שאמר לו הבעל ליתנו לאבא בר מניומי אבל הכא הרי הבעל נותן לה לעשות שליח להולכה: **אימר** קמי בי דינא בפני נכתב.

קלא תימה מה לי היא ומה לי בית דין ואמאי קאמר ואב"א[ט] ושמע לשון זה חלוק מלשון ראשון דבלישנא קמא[י] איהו אומרת בפני נכתב אלא בשעה שתקבלנו אע"ג דבפ' כל הגט (לקמן דף כט.) [יא] ובכל דוכתא משמע שלריך לומר בשעה שהגט יולא מיד השליח שמא הכא[יב] שיכולה לומר בשעת גירושין עדיף טפי[יג]:

הדרן עלך המביא שני

כל הגט. ושמע קול סופרים מקרין בו'. בסופרים העשויים להתלמד עסקינן כדאמרינן בגמרא ואפי' למ"ד בפרק קמא דעירובין (דף יג.) דמגילת סוטה מוחקין לה מן התורה אע"ג דבעינן לשמה ותורה להתלמד עבידא כדאמר התם לענין גט מודה כדפרשינן בפ' שני (לעיל דף כ.) וספר תורה נמי פסלינן בפ' שני: **יתר מיכן כתב לגרש את אשתו כו'.** בגמ' מפרש לא זה שנכתב שלא לשם גירושין אלא אף זה שנכתב לשם גירושין להכי תנא יתר מיכן וא"ת והיכי שייך למיתני הכא יתר מיכן כיון דמהאי נמי לא הוה שמעינן בקמייתא

כל הגט. קול סופרים. כותבי גיטין: **יתר מיכן.** בגמרא[יא] מפרש מאי יתרא דכולהו: **ונמלך.** חזר בו מלגרש: **גדולה**

עין משפט נר מצוה

צט א מיי' פ"ו מהל' גירושין הלכה יב סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קלט סעי' ו:
ק ב מיי' שם פ"ו הלכה ט סמג שם טוש"ע שם סימן קמא סעיף ו:
קא ג מיי' שם פ"ז הלכ"ג סמג שם טוש"ע אה"ע סימן קמב סעיף יג:
א ד מיי' שם פ"ג הל"ל סמג שם טוש"ע שם סימן קלא סעיף ו:
ב ה מיי' שם הל' ג טוש"ע שם סעיף ב:

פסקי רי"ד

וממקום שבאת מה הן צריכות לומר בפני נכתב ובפני נחתם אף היא צריכה שתאמר בפני נכתב ובפני נחתם: האשה עצמה מביאה גיטה ובלבד שתהא צ"ל בפני נכתב ובפני נחתם: ומתמה מכי מטי גיטא לידה מיגרשה לה פי' הלא אתה מאמין את האשה בגיטה מק"ו שהיא נאמנת לומר מת בעלי א"כ כשאומרת נמי האשה בעלי גירשני בגט זה תאמן מק"ו שהרי כשאומרת בפני נכתב ובפני נחתם למה אתה מאמינה ואינך מצריכה לעדים שיקיימוהו [וע"כ] מחמת ק"ו זה א"כ הנאמנות עליה היא ומה צורך להטעינה שתאמר בפני נכתב ובפני נחתם וכי שליח היא [הא] משעה שנתן לה גיטה נתגרשה והיא נאמנת בדבר זה לומר בעלי נתנו לי מק"ו ומה צורך שתאמר בפני נכתב ובפני נחתם אם אינך מאמינה לומר בעלי נתנו לי אלא קמהימנא לומר בפני נכתב ובפני נחתם וכיון שחכמים האמינה בק"ו א"כ נאמנת לומר בעלי נתנו לי והיום ומחר אי אתי בעל ומערער לא משגחי' ביה שכך היא נאמנת בעצמה כאילו היו שנים שהביאו גיטה ואמרו שהבעל נתנו לנו שהן נאמנים ושוב אין הבעל יכול לערער כדאמרי' לעיל (טז:) גם האשה היא נאמנת בק"ו לומר בעלי גרשני בזה ומה צורך שתאמר בפני נכתב ובפני נחתם. ואסיקנא כגון דא"ל הוי שליח להולכה עד דמטית לב"ד של פלוני וכי מטית להתם שוי שליח להולכה בפני אותו ב"ד וקבלי גיטיך מיניה אי נמי כי מטית להתם אימא קמי בי דינא בפני נכתב ובפני נחתם ולישוי שליח וליתביה ניהלך ומכאן מוכח כי כל אשה הבאה ומביאה גיטה בידה ואומרת בעלי גירשני ביה שהיא נאמנת אע"פ שידענו שהיתה א"א ואין אנו צריכין שתביא ראיה בפנינו בפני מי נתנו לה או לקיים עידי הגט אלא היא נאמנת לומר נתנו לי בפני עדי מסירה אבל אמרה בעלי נתנו לי ביני לבינו אינו כלום דהלכה כר' אלעזר דאמר עדי מסירה כרתי ואם היו עדיה בעיר

מסורת הש"ם

א) יבמות כה. קיח., ב) לקמן עח., ג) [לקמן סג:], ד) שם, ה) שם, ו) [לעיל כח. לקמן סג:], ז) לעיל כב. זבחים ב:, ח) זבחים שם, ט) עירובין יג. סוטה כ: זבחים ג., י) [לעיל כב.], יא) [לעיל כג:], יב) [דברים כד], יג) [ע"ש], יד) רב ספרא ור' חנינא כפ"ל רש"ל,

גליון הש"ם

תוס' ד"ה וכי מטית כו' וא"ת שליח. עיין שו"ת תשב"ץ ח"א סימן כה בתריכות:

מוסף רש"י

לא חזרה שליחות אצל בעל. שליח שחזר ונעשה שליח למי שנשתלח לו ניתק משליחות הראשון עד שלא היה לו שהות לחזור אצל שלוחו ולומר עשיתי שליחותך ושליחות שליחה ראויה לחזור ולהגיד אינה שליחות. (לקמן סג:). **בזיון דבעל.** קפדנור קלוטי בעייה שאינה מקבלתו בעצמה, דאילו כי עבדא לקבל מיד הבעל אין כאן משום בזיון, דהא ידע ולא קפיד (לקמן סג:). **משום חצרה הבאה לאחר מיכן.** לאחר שנתן לה הבעל הגט בחצר של אחריס, קנאתו, דהוה לאו גיטא הוא, דבעינן ונתן בידה או בחצרה דאיתרבאי מידה, חס בשעה שנתן לא היה החצר שלה, וגזרינן שלא יקבל שליח האשה מיד שליח בעלה משום דדמי להא דקדם הבעל ומסרו ליד שליח ואחר כך עשתה היא שליח לקבלו, ואתו נמי למימר אגר הוי שליח הבעל וכשקנאתו היא נעשה החצר עצמו שלוחה (שם וכנע"ז לעיל בא.).

הדרן עלך המביא שני

כל גט שנכתב שלא לשום אשה. שלא לשם האשה הזאת, שנכתב לשום אחרת שאמה כשם זו, **פסול.** דכתיב וכתב לה לשמה (זבחים ב:). קול **סופרים** מקרין. את התלמידים שמלמדין אותן לכתוב טופסי גיטין (שם). מצאו בן עירו. שאמו כשמו וכוח מאותו העיר, ואמר לו שמי כשמך וכו'. ומי עיר אחת אמנו וגט זה ראוי לי, תניהו לי ואגרש בו את אשתי, פסול לזה לגרש בו, דדרשינן לה לשמה, דכתיב וכתב לה ספר כריתות (סוטה כ:).

מוסף תוספות

א. והכא לא נגמר השליחות עד שהיא תעשה שליחות של עצמה. מוס' הרא"ש ועי' שיט"ק. ב. דדבר פשוט שאינו כלום דמה שייכות יש לו בחצר חברו. רביני קרשקש. ג. הרי הבעל עשה החצר שליח להוליך את הגט, והיא כשקנאתו עשאתו שליח לקבלו, ואתי לאכשורי מהאי טעמא ושלא כדין הוא משום שליחות איתרבאי אלא משום ידה והיא שעתה דנתינה לאו ידה הוא. שיט"ק. ובענין זה אין האשה מתגרשת כיון שיד האחר באמצע. מוס' הרא"ש. ד. גזירה. מוס' הרא"ש. ה. א"ל לא ידענא לה. רשב"א. ו. ואיהו [ליתביה] ניהלה. רשב"א. ז. דכי אתא אבא בר מניומי ניתביה לי' וליתבי' ניהלה. רש"א. ח. והכא נמי מאי שנא. רשב"א. ט. מאי נפקא לן מינה בהני תרי לישני. מוס' הרא"ש. י. שהיא עושה שליח שלא בפני ב"ד. מוס' הרא"ש. יא. גבי המביא גט ממדה"י וחלה. מוס' הרא"ש. יב. כיון שהיא מקבלתו מיד מידו. מוס' הרא"ש. יג. [ובגרשב"א הר' על מיהוסף ופלינן].